

Dialectbijdrage februari 2009

Regelmatig presentere vieër os "Bie Wieze Van Sjpreëke", in de Trompetter. Vier nuëdige jieëdere oet om hie aan deel te numme. Doer 'n sjtukske te sjriev en noa onge sjtond e-mail adres te sjikke, of om 'ns langs te komme op een van os oavende; de 2^e moandig van de moand om 20.00 oer Schoolstraat 4 in Broenssem.

Vastelaovend in d'r hieëmel.

Es in d'r hieëmel juus es bie os d'r vastelaovend is,
Dan dansen alle ingelkes mit Bachus en mit Lazarus.
D'r Hergod op zien troeën bekiect dat al op zien gemaak
En zaet dan bie zichzelf: "t is mer good dat ich ooch d'r vastelaovend hub gemaak!
Sint Joep hae tummert nog vlot aan 'nne hoondersjtal
Mer zaet dan:" Ich huur op Merie, want 't is carnaval!"
't Merie werpt zich d'r sjuier aaf en wurpt de haore in d'r nak,
d'r Hergod zuut dat sjpilke aan en zaet:
"t is mer good dat ich d'r vastelaovend hub gemaak!"
't Magdalena zit mit 'nne ingel gezellig op 'n benkske
bie 't leeg van d'r sjeëmer en van 'n gans klein lempke...
d'r ingel drinkt zich 'nne sjoes en Magdalena 'n lekker vlemke!
D'r Hergod dae zich dat bekiect dae zaet: "Dao wirt 't laat,
Mer daovuur is 't ooch mer good dat ich d'r vastelaovend hub gemaak!"
De ingelkes sjlunt zich 'n wölkske um de sjouwer
En Gabrieël pakt zich d'r groeëtse wolk, dae is ooch al get ouwer.
Ze danse en ze drinke "Hergodsbeer" en neemes dae wirt zaet
"Mer daovuur," zaet d'r Hergod "hub ich noe carnaval gemaak!"
Mer dan kump esjelegoonsdig, d'r Hergod dae zaet: "Sjtop!"
"Noe is alle sjpas am ende en v'r houte d'r mit op!
V'r gunt noe vaste mit os alle!" en hae kiek daobie in 't rond,
D'r Belzebub sjtikt zich nog gauw 'n sjtuksjke metwoeësj in d'r mond...
En alle ingele en ooch v'r, v'r zinge blie van zinne:
"Och Hergod leef, wat mooste v'r toch zonger Uch en carnaval beginne...?"

Els Boonen-van der Sterren

Oppe Ouwe Mert

Lupt 't water doer de beëk
Reëgent 't confetti de ganse weëk
Hauwe dan de klone oppe kis
Witst-e datst-e oppe Ouwe Mert bis
Wiel Roeselers

D'r Kloon kint geëve

Biste op zeuk noa vruid en sjpas in het leëve,
Inne kloon kint dich dat zieëker geëve.
Went d'r kloon hilt dich inne sjpegel vuur,
Joa, heë is puur ammesement, 'n onmisbaar figuur.
Heë lieët dich zieën wie 't leëve werkelijk is,
Mit inne lach en 'n troan, hiel gewis.
D'r kloon prebeert dich 't leëve draaglik te make,
Kiek en loester noa heuëm en vergeët effe alle angere zake.
Bie d'r Kloon rakste net es in de vasteloavestied,

Alle zurge en ambras vuur effe kwiet!

Ron Logister.

Miene moeëneka.

Wen ich zoeë vuur mich oet zit te sjtare
en ich veul verdreet,
num ich miene moeëneka
en sjpieël ing leëvesleed .
Wat is d'r sjoëner in 't leëve,
es zoeën insjtrument,
dat hieël vöal vruid mich dan kin geëve,
ich bin dan in mien element.
Ing vroeë of ing verdretig leed,
't makt nieks oet,
mar ich kin ie jieëker geval,
wer 'n hieële tied vuuroet.

Thei Janssen†

Vasteloavend is....

'n Traditie die vieër vuural motte beware,
Inne koers deë vieër motte blieve vare!
'n Sjtukske cultuur dat neet verloare mag goan,
'n bake dat in ozze welt mot blieve sjtoan!
'n Fieës dat lieët zieën wie 't ooch kint,
't Viefde joargetiej dat in november begint!
'n Oetloatklep vuur de luuj op vandaag,
'n Fieës vol plezeer dat zeët: pluk d'r daag!

Ron Logister.

Drie daag

Went vier os noe drie daag dont vruije,
oane zumpe, oane leed en oane ieëlenj.
Mit de luuj oet ozze sjtroat, os durp,
oet Limburg of oet gans angere lenj.
Most-e dich op esjgoonsdig 'ns aafvraage:
Woeërom verbreëke noe de benj?
Woeërom kint neet 't ganse joar,
't hart vuur angere oape sjtoan?
Woeërom motte vier os in 't leëve,
os zoeë diks aan de keel goan?

Wiel Roeselers

Woeë is Opa....?

Vier woare ózze Opa kwiet
v'r kósse'em neet vinge
en houwe jieëkereë gevraagd
de groeëte en de klinge

mar nurges woar deë man geweë
nieëmes houw d'r keël gezieë
woeë hóng deë gouwe miensj toch oet

Deë woar toch zieëker neet mieë vrieje ?

óm twelf oer koam heë achterum
ing fieësmutsj op ziene kóp
en aan zien lope zoeëtezieë
houw heë gans get gleëskes óp

heë zóng get van "d'r lange Jan"
en óch get van inge " gouden bal"
en wilt geer wete woeë heë woar geweë...?
óp 't "ouwe mennekesbal !"

Thei Janssen†

Vasteloavend is mieër

Vasteloavend is mieër dan 'n pilske drinke,
Wie raar dat vuur sommige luuj ooch maag klinke!
't Is dan waal geen maneer van leëve,
Mér vasteloavend kint dich zieëker richting geëve!
Weg oet de sjtress van ozze dagelikse sjleur,
Aafsjakele, inne vrieje kop en vuural geen gezeur!
Jieëdereë geliek, geen versjil tusje errem en riek,
Joa, de maatsjappie kint veuël lieëre van 't vasteloavesriek!
Want in os maatsjappie wurd d'r waal degelijk ongersjeed gemak,
En ze is kil en afstandelik, soms wurs-te d'r doeër geknak.
Vasteloavend lieët zieën wie 't ooch kint,
Tenminste es-te vuur degene deë 't begriep kint.
Sjleet neet de oge en blief vasteloavend viere en bedink dich,
Dat vasteloavend déks gieëf aan dees welt 'n sjoen gezich!

Ron Logister.

Vruije

Durf dich te vruije uëver 't leëve
Zoeëwie der Hergod 't os had gegeëve
Zoeëwie vier 't van Heuëm moge beleëve
Oane der miensj neëve dich vuurbie te sjtreëve

Durf dich te vruije uëver klein dinger
Uëver lampionne, ballonne, ene sjlinger
Uëver blieje ouwesj en dansende kinjer
Durf dich frank en vriej te vruije oane hinjer

Durf dich te vruije same mit angere
Toeën diene mood en neet 't bangere
Durf dich te vruije, de welt te verangere
In 'n blieje omgeëving ooch vuur angere

Durf dich te vruije en der vuur te sjtoan
Zoeëdat vier same wiejer kinne goan
Vier loate gene aan de ziej sjtoan
Vruij dich en loat dien hart ooch vuur mich sjloan

Wiel Roeselers

De meëling

Opins woarze doa, de meëling
Ze zoog neet gezonk oet
Heur broen vereg et sjoemelig
Och woar ze get mager um de sjnoet

Mieng vrouw goof heur get broeëd
Ze noom dat oet heur hank
Alsof ze zich al joare houwe gekank
En jieëker daag woar ze doa

Noa een tiedje houw os vuëgelke
Ee buuksjke wie ee kuëgelke
Heur veerkes pasde werum
Um 't lief, ze keek och wer monter

Went vier get later woare
Zoot ze op de vinsterbank te granke
Of ze zage wool, woa blief gier?
Es ze 't op houw, vergoot ze os noeëts te bedanke

Ze pitjsde mit ee oog noa mich
Of oos vuëgelke wool zage
Went 't sjtrak wermer weëd, da
Fleut ich ee sjoeën leedje vuur dich
Jan Halmans

Beuge in d'r wink

Ich leep ins durch ing greune wei,
woeë bónte blómme sjtóngge,
de sjoeënste klure woare doabei,
en de lieëwerike zóngge,

ze sjtóngge in d'r wink te wege,
op d'r sjtengel deep te beuge,
om ginge brüek te kriege,
van sjtórm en ónweersbuie.

zuus 'ste soms inge sjtieve prengel,
deë dinkt dat heë 't hold,
brik 'te aaf aan ziene sjtengel,
is dat zieng ege sjood.

zoeë is óch 't miensjeleëve,
dinkt 'e dat heë sjtoer mótt doeë,
en zich neet gewonne geëve,
dan geet 't hem döks eëvezoeë.

zörg dat'ste beugs zoeë noe en dan,
en prebeer d'r angere te versjtoa,
durch good te loestere wen 't kan,
't zal dich dan neet sjlechter goa.

Thei Janssen†

Ing Mam

Honger kint ing módder waal verdrage
Um ermood, lieët ze och ging troan
En aasjleeg op heur ier zal ze weersjtoan
Pieng en kouw verdreugd ze zonger klage

Wat kint ing módder al neet verdrage
Wat lieët ze zich gevalle oane troan
Wat wit ze zonger krump te weersjtoan
Wat kint 'n módder lieje oane klage

Maar wat ing módder neet begriep
Dat heur kink noa drugs griep
En alles deed um aa geld te komme
En zich aan alles wat kint vergriep

Jan Halmans

In de Biesjtand

In de biesjtand zitte is gene lol,
Doa van wur-ste neet ech vol!
Een biedrage in de kuste vuur 't leëve,
Doer ozze uëverheed aan die luuj gegeëve!
Van de uëverheed een sjoeën gebaar,
Mér vuur die luuj is 't ontzettend raar!
Te weëre aangekieke mit de vot,
Omdat me vingt dat dat zoeë mot!
Profitere wille ze zoeë wurd gezag,
Mér doomit wurd neet good noa gedach!
Veuël luuj in de biesjtand zunt neet bliej,
Ze wille zelf verdene, onafhankelijk en vriej!
't Is neet ummer meugelik deë wil,
Mér doarom zunt ze neet afsjtandelik en kil!

Richt de piele op die oetkieringstrickers die 't vuur angere verzouwe,
En die bie beune bie 't leëve om de buësj "zjwart" bie te sjtouwe!
Dat zunt de ware profiteurs in dit verhoal,
Want die kinne wurkelik wirke allemoal!

En die biesjtandsluuj die noe bekieëke weëre mit de vot,
Benader ze mit respekt, want ooch doe kins komme in de pot!
Doa van kint zich gene vriesjpreëke, 't kint gebuëre,
En dan wils doe d'r ooch nog geweun bie huëre!

Ron Logister.

Mieng Jeug

Doa woa mieng ouwesjhoes nog sjteet
Deelde ich mit broar, leef en leed
Hont der pap en de mam, daag en nach
Os mit de nuëdige zurg groeët gebrach
Eëpel en alle greunte houwe vier in d'r gaat
En sjpilde in d'r hof, of 't druug woar of naat
Huvelle, mit de tol sjpiele en belke trekke
Wat woare die luuj um te verekke
Bei der Neut op de trepkes zitte
Achter der Zeele van Schaik, sente sjtikke
Bei d'r Kessels Roos ruuke aan 't broeëd
En op d'r Sittarderweg bleef 't jungske Verwer doeëd
En gong mit ing reep en heutje uëver gen sjtroate
Of d'r winkvoeëgel oplate
En oet d'r zomp waterhónder en negerpie..... verkope
Sjlegter Gorisse houw ee verke gesjlag
De wiesvrouw "Unger"houw ee kink gebrag
En vier holde bei Collaris de waar
En kleen Niekske rökde in 't portaal ing dieke sigaar
Vuur ée kwartje ing tuut friete bei d'r Hermans Huub kope
En dan mit de jonge noa d'r zankberg lope

Jan Halmans

Twieë votte

Op 'n hik doa zote twieë votte.
Gewuën omdat ze nieks angesj motte.
Ene vuurbiegenger vriegt: "Wat mots-te".
"Sorry, ich kan neet kalle, alleen mar fotse"

Wiel Roeselers

Bie wieze van sjpreëke

Gape teëge ene bakoave	-	Daar kun je niet tegen op, machteloos zijn
Dat sjeet wie 'n tang op 'n verke	-	Dat slaat nergens op
Bot wie kotere	-	Niet scherp (bijvoorbeeld een mes)
Deë sjiet nog neet vuur ilf oere	-	Hij is erg zuinig
Es ouw sjure brenne, brenne ze good	-	Als oudere dames verliefd zijn is dat vaak erg heftig

Heemkunde ver. Bron v. Brunsham: Schubertstraat 6 6444 BB Brunssum (secretaris@heemkundebrunssum.nl)

Dialectgroep: Folkloriada 15 6441 DW Brunssum (w.roeselers@hetnet.nl)

Website : www.heemkundebrunssum.nl
